

Η δυσκολία του

πνευματικού αγώνα για την κατόρθωση της αρετής οφείλεται στην αντίδραση και την εναντίωση δύο παραγόντων, που δεν είναι άλλοι από την αδαμιαία ανθρώπινη φύση και την κακή έξη, τη ριζωμένη δηλαδή συνήθεια της αμαρτίας. Γι' αυτό οι περισσότεροι άνθρωποι τραβάνε τον εύκολο δρόμο, γι' αυτό περνούν από την πλατεία και ευρύχωρη πύλη της αμαρτίας, όχι επειδή αυτή είναι φυσική τάχα ενώ η αρετή αφύσικη, μα επειδή η ξεπεσμένη και διεφθαρμένη ανθρώπινη φύση έχει χάσει εκούσια τη φυσική της κλίση προς το αγαθό και έχει αποκτήσει την παρά φύσιν κλίση προς την αμαρτία. Συμβαίνει εδώ ό,τι και με τους αρρώστους, που η γεύση τους αλλοιώνεται, κι έτσι το νόστιμο φαγητό τους φαίνεται άνοστο και το γλυκό τους φαίνεται πικρό.

Δεν έχουμε, λοιπόν, παρά να θεραπεύσουμε τη φύση μας, ώστε να ξαναβρεί την υγεία της, να ποθεί δηλαδή την αρετή και ν' αποστρέφεται το κακό, γιατί αλλιώς είναι αδύνατο να ξεριζωθούν από μέσα μας τα πάθη και να προκόψουμε στην πνευματική ζωή. Στη θεραπεία αυτή συμβάλλουν καθοριστικά η ευλάβεια, η προσοχή και η ανδρεία.

Η ευλάβεια είναι ο δρόμος του ουρανού, είναι πνοή του Αγίου Πνεύματος, είναι καταύγασμα της θείας χάριτος, είναι απαύγασμα των τριών θεολογικών αρετών - της πίστεως, της ελπίδος και της αγάπης-, είναι η νοερή και καρδιακή έλλαμψη, που γεννιέται από τη μελέτη και τη βίωση των θείων πραγμάτων, και πού

μεταμορφώνει τον άνθρωπο, κάνοντάς τον φίλο του Θεού και εχθρό του διαβόλου, εραστή της αρετής και αντίπαλο της κακίας.

Η ευλάβεια είναι το κλειδί της θύρας του παραδείσου. Θα την αποκτήσεις, θα την καλλιεργήσεις, θα την εδραιώσεις και θα την αναπτύξεις μέσα στην καρδιά σου σιγά-σιγά, με συνεχή αγώνα, με τη συχνή συμμετοχή στα θεία μυστήρια, με την αδιάλειπτη προσευχή και μνήμη του Θεού, με τη μνήμη του θανάτου, με τη μελέτη των Γραφών και άλλων πνευματικών βιβλίων. Έτσι, θα εγκατασταθούν με τον καιρό μέσα σου ο φόβος και η αγάπη του Θεού, που είναι οι γεννήτορες της αληθινής και αμετάπτωτης ευλάβειας.

Η άγρυπνη προσοχή ή, όπως αλλιώς λέγεται, νήψη, δηλαδή η συνεχής πνευματική επαγρύπνηση, η επιτήρηση και ο έλεγχος νου και καρδιάς, λόγων και λογισμών, πράξεων και παραλείψεων, είναι επίσης ένα βασικό θεμέλιο της πνευματικής ζωής και ένα από τα κυριότερα όπλα του χριστιανού στον πνευματικό του αγώνα.

Η προσοχή ενισχύεται με την ενθύμηση και τη βίωση της παρουσίας του Θεού. Γιατί, αν νιώθεις σε κάθε στιγμή αυτό που ένιωθε ο προφήτης Δαβίδ, όταν έλεγε, “Έβλεπα τον Κύριο παντοτινά μπροστά μου” (Ψαλμ. 15:8), αν δηλαδή έχεις κι εσύ πάντα το Θεό μπροστά σου, όπως πράγματι είναι, τότε πώς θα τολμήσεις να δεχτείς πονηρό λογισμό, να υποκύψεις σ’ένα πάθος, να πείς ανώφελο λόγο ή να κάνεις οποιαδήποτε πράξη που θα Τον λυπήσει;

Αλλά για να ολοκληρώσεις, με τη χάρη του Θεού, το έργο της ψυχικής σου θεραπείας, χρειάζεσαι και ανδρεία, θάρρος, αποφασιστικότητα, γενναιοφροσύνη. Όλες οι αρετές απαιτούν κόπο και αγώνα. Χωρίς γενναίο φρόνημα, επομένως, δεν μπορείς να τις κατακτήσεις. Ποιο ακριβώς, όμως, είναι το έργο της ανδρείας στον πνευματικό πόλεμο;

Πρώτα-πρώτα, η ανδρεία είναι εκείνη που κυβερνάει και εξουσιάζει τις πέντε αισθήσεις, ώστε να μη μολύνεται μ’αυτές ούτε η καρδιά σου ούτε το σώμα σου. Απεναντίας, η μαλθακότητα αφήνει τις αισθήσεις ελεύθερες να γίνονται πύλες δαιμόνων και μολυσμών, που οδηγούν στην αμαρτία.

Δεύτερον, η ανδρεία είναι επίσης που παρακινεί και δυναμώνει τον άνθρωπο στην άσκηση βίας επάνω στον εαυτό του, ώστε να νικάει τις αντιστάσεις της σάρκας, των παθών, της ραθυμίας. Χωρίς ανδρεία δεν ασκείται βία, και χωρίς βία δεν κατορθώνεται η σωτηρία. Γιατί “η βασιλεία του Θεού κερδίζεται με αγώνα, και την κατακτούν αυτοί που αγωνίζονται σκληρά” (ματθ. 11:12). Με μόχθο θα κερδίσεις την ανάπαυση, με πόλεμο την ειρήνη, με ιδρώτα τα στεφάνια, με πόνο την ευφροσύνη, με δάκρυα την αγαλλίαση, με μίσος της αμαρτίας την αγάπη του

Χριστού.

Τρίτον, η ανδρεία τρέφει και ενισχύει την υπομονή στις δοκιμασίες, την καρτερία στα δεινά και τους πειρασμούς, ενώ συνάμα πολεμάει το κακό με την κατά Θεόν ελπίδα. Αυτή έκανε τους μάρτυρες να υπομένουν τόσο αξιοθαύμαστα τα καμίνια και τα πυρωμένα σίδερα, τους τροχούς και τους ξυλοδαρμούς, τους ακρωτηριασμούς και τον πικρό θάνατο. Αυτή έκανε τους οσίους να σηκώνουν το σταυρό της ασκήσεως και να υπομένουν τις άγριες δαιμονικές επιθέσεις, την πείνα, τη δίψα, τη στέρηση, “περιπλανώμενοι σε ερημιές και βουνά, σε σπηλιές και σε τρύπες της γης” (Εβρ. 11:38). Αυτή έκανε τους ομολογητές να υπερασπίζονται άφοβα την πίστη μπροστά σε αντίθετους ηγεμόνες και τυράννους, μολονότι δοκίμασαν “μαστιγώσεις, ακόμα και δεσμά και φυλακίσεις. Λιθοβολήθηκαν, πριονίστηκαν, πέρασαν δοκιμασίες...” (Εβρ. 11:36-37). Τόσο μεγάλα είναι τα κατορθώματα της ανδρείας!|

Μ’αυτή τη σωτήρια αρετή, λοιπόν, θα διώξεις κι εσύ από μέσα σου τον μεγαλύτερο εχθρό σου, τη φιλαυτία.

Και τότε η καρδιά σου θα κυριευθεί από τον θείο έρωτα.

(Επιλογή και διασκευή ψυχωφελών κειμένων από το βιβλίο “ΑΜΑΡΤΩΛΩΝ ΣΩΤΗΡΙΑ” του μοναχού Αγαπίου Λάνδου του Κρητός)

Πηγή: amartolon-sotiria.blogspot.ca